

DR DOCENT OLENA PELEKHATA

ROLA JEDNOSTKI I ŻYWOTNOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO W IWANO-FRANKIWSKU (DAWNYM STANISŁAWOWIE)

Język polski w Iwano-Frankiwsku (dawnym Stanisławowie) jest językiem mniejszości narodowej. Do 1939 r. miasto znajdowało się w granicach II Rzeczypospolitej. W 1939 r. na dzień 1 stycznia 1939 r. Żydów w Stanisławowie było 41, 4%, Polaków – 36, 7%, Ukraińców – 18 %. Większość Polaków opuściło Stanisławów wskutek wymiany ludności między ZSRR a Polską w latach 1944–1947.

W drugiej połowie XX wieku w Iwano-Frankiwsku zmniejszyła się liczba Polaków. Głównymi przyczynami była asymilacja wskutek ślubów mieszanych z Ukraińcami i migracja do Polski. Zachodzące procesy asymilacji Polaków potwierdzają także badania statystyczne dotyczące wyboru języka ojczystego.

O ile w 1959 r. język polski jako język ojczysty zadeklarowało 1116 Polaków, to już w 2001 r. taką deklarację złożyło tylko 305 mieszkańców dawnego Stanisławowa. W 2001 r. podczas ogólnoukraińskiego spisu ludności polską narodowość zadeklarowały 653 osoby, tj. 0,3% spośród 230 443 mieszkańców Iwano-Frankiwska.

Dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców w Iwano-Frankiwsku z 2001 roku. nie są obecnie reprezentatywne w stosunku do sytuacji w mieście, ponieważ też ostatni spis ludności był w 2001 r. Niektórzy mieszkańcy jeszcze w 2001 r. bali się mówić o swojej narodowości. Biorąc pod uwagę program rządu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczący Karty Polaka, można stwierdzić, że w Iwano-Frankiwsku mieszka obecnie około 2500 Polaków.

Polacy miasta uczęszczają do kościoła (jest jedynym czynnym kościołem w Iwano-Frankiwsku) rzymskokatolickiego pw. Chrystusa Króla Wszechświata na msze Święte także i w języku polskim. Wieleemocji wywołuje u Polaków historia odbudowy kościoła.

„Po obejrzeniu i ocenie tego, co przejąłem, w tym dwudziestoosobową grupę parafian, jedyne co przychodziło na myśl to zaufać Opatrzności

Bożej, której z ogromną pokorą się poleciałem i wciąż to czynię”- opowiada ks. Kazimierz Halimurka, proboszcz w latach 1989 – 2010.

Dzisiaj ks. Kazimierz, dziekan iwanofrankiwski, proboszcz w Jaremczu, życzy studentom polonistyki Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego imienia Wasyla Stefanyka przy zapoznaniu się z językiem polskim koniecznie poznawać kulturę, tradycje i wiarę Polaków.